

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Socialnämnden

Datum:
2024-12-06

Diarienummer:
SCN-2024-00839

Handläggare:
Åsa Hedlund och Magnus Bergmark

Socialnämndens verksamhetsplan och budget 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** anta verksamhetsplan och budget för 2025 enligt föreliggande förslag samt
2. **att** överlämna antagen verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.

Ärendet

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 som beslutades av kommunfullmäktige den 4 november 2024.

Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027.

Beredning

Ärendet har beretts av socialförvaltningen.

Föredragning

Förvaltningen har utifrån den politiska inriktningen i det övergripande styrdokumentet Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027 utarbetat ett förslag till verksamhetsplan för socialnämnden för år 2025.

Verksamhetsplanen ska vara ett aktiverande dokument som visar hur nämnden avser att uppfylla kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag. Planen ska vägleda förvaltningen i dess arbete under verksamhetsåret 2025 och anger vilka åtgärder

nämnden ska genomföra. Åtgärderna synliggör satsningar och prioriteringar inom nämndens ansvarsområde.

Uppföljningsplanen är det övergripande styrdokument som beskriver uppföljningen av nämndens ansvarsområden, se bilaga 2. Planen beskriver övergripande hur och vilka uppföljningar som ska genomföras under 2025 och när de ska redovisas för nämnden.

Barnkonsekvensanalys

Perspektiven för barn bedöms när det är aktuellt i samband med genomförandet av respektive åtgärd enligt verksamhetsplanen och inom ramen för nämndens grunduppdrag och har därför inte beaktats i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Socialnämnden får 994 miljoner kronor i kommunbidrag för 2025, vilket är uppräknat med prisindex, riktade satsningar och justerat för resultatförstärkande åtgärder. Utöver kommunbidraget räknar förvaltningen med 89 miljoner kronor i övriga intäkter. Nämndens omställningsarbete för att säkerställa att verksamheterna är kostnadseffektiva samtidigt som de håller hög kvalitet kommer att fortsätta för att klara en budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 6 december 2024
- Verksamhetsplan och budget 2025 inkl. bilagor

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Socialnämnden

Dokumentansvarig:
Åsa Hedlund

Datum:
2024-12-18

Diarienummer:
SCN-2024-00839

Verksamhetsplan och budget 2025–2027

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget.....	6
Begrepp som används i verksamhetsplanen	6
Kommunfullmäktiges fokusmål	7
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	7
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	10
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	11
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	13
Budget 2025	19
Nämndens driftbudget.....	19
Nämndens investeringar.....	19
Bilaga 1 Styrdokument	20
Bilaga 2 Uppföljningsplan	21
Inledning.....	21
Nämndens uppföljning.....	21

Inledning

Nämndens uppdrag

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor samt insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Politisk plattform

Socialnämnden ska bidra till att alla Uppsalabor har förutsättningar att leva ett gott och utvecklande liv oavsett bakgrund. Socialnämnden ska garantera det yttersta sociala skyddsnetet för alla invånare i Uppsala kommun.

Barn har rätt till en trygg uppväxt. Föräldraskapet är avgörande för hur barn utvecklas. Nämndens verksamhet ska stödja föräldrars förmåga att ge sitt barn en god omsorg. Om stödjande och frivilliga insatser inte räcker och barnet far illa så har samhället ett ansvar att ingripa för barnets bästa och ge barnet omsorg på annan plats till dess att föräldrarna bedöms ha återfått föräldraförmåga. I alla beslut ska barnkonventionen och barnets bästa vara styrande.

Människor som har det svårt, som hamnat i missbruk, hemlöshet eller prostitution ska få det stöd de behöver för att lämna den utsatta situationen. Stödinsatser ska utgå från den utsattes egna situation och förmågan, exempelvis som genom metoden Bostad först. Våld i nära relationer är ett omfattande samhällsproblem som begränsar människors frihet. Mäns våld mot kvinnor är vanligast förekommande och är det yttersta uttrycket för ojämställdhet. Våldet ska upptäckas, synliggöras, förebyggas och åtgärdas. Likaså ska arbetet för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck prioriteras och utsatta ska ges stöd och skydd för ett liv i frihet.

Socialnämndens stöd bygger på delaktighet. Nämnden arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Insatser, ska vara effektiva, rättssäkra, evidensbaserade och hålla hög kvalitet samtidigt som de är kostnadseffektiva. För att fler ska ha tillit till socialtjänstens arbete, så intensifieras det uppsökande informationsarbetet. Tillit byggs också av allt vi gör som socialnämnd och socialtjänst. Bemötande och arbetsmetoder är centralt. En god arbetsmiljö för våra medarbetare är avgörande för kvaliteten, tilliten och effektiviteten för förvaltningens arbete och för kompetensförsörjningen.

Socialnämnden har ett ansvar att motverka brottslighet. Socialtjänsten ska fortsätta samverka inom SSPF, med skola, polis och fritidsverksamheterna för att fånga upp unga i riskzonen för kriminalitet. I det arbetet ska användning av droger bland barn och unga samt skolfrånvaro motverkas. Människor som redan hamnat i kriminalitet ska få insatser och stöd för att lämna den kriminell livsstilen genom avhopparverksamhet. Förebyggande åtgärder kräver en bred samverkan mellan många olika delar av kommunen. Vi ska fortsätta samverka genom evidensbaserade metoder såsom Effektiv samordning för ökad trygghet (EST). Genom låga trösklar, god kvalitet och effektiv

samverkan med andra aktörer ska socialnämndens verksamhet bidra till ett tryggt Uppsala för alla.

Omvärld och förutsättningar

Lagändringar

Vid halvårsskiftet år 2025 planeras den nya socialtjänstlagen träda i kraft. Propositionen är inte offentliggjord ännu, men av de underlag som har publicerats under lagstiftningsarbetet framgår att socialtjänsten ska arbeta förebyggande och att det kommer bli en ökad tonvikt på proaktivt och förebyggande arbete. Inom ramen för detta ska socialtjänsten ha ett brottsförebyggande ansvar, både med syftet att motverka rekryteringen av barn och unga in i kriminalitet och att förebygga annan brottslighet. Fokus ska flyttas från utredning och myndighetsutövning till att tidigt förebygga sociala problem. Som en del i det förebyggande arbetet förväntas socialtjänsten att vara mer lättillgänglig. Det ska vara lätt att komma i kontakt med socialtjänsten, till exempel utanför kontorstid eller att ta del av information och insatser digitalt. Socialtjänsten får också befogenhet att kunna ge vissa insatser utan behovsprövning, vilket ger möjlighet till snabbare stöd på enklare sätt. Behovsprövning kommer även fortsättningsvis att krävas till exempel vid vård utanför eget hem.

Lagen kommer också att ställa krav på att all verksamhet ska bedrivas i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet med tillkommande krav på systematisk och löpande uppföljning. Nuvarande kvalitetskrav gäller som tidigare men ska kompletteras med rutiner för att förebygga, upptäcka och åtgärda missförhållanden.

Planeringen för att ställa om till den nya lagkraven har påbörjats i nämnden och arbetet kommer att intensifieras under början av år 2025.

Det pågår även lagstiftningsarbete inom flera andra områden som kan komma att påverka socialnämndens uppdrag. Bland annat genomförs en översyn av barn i samhällsvård med syfte att se över vårdkedjan som helhet och specifika delar kring familjehemsvården, institutionsvården, eftervården, barns delaktighet och uppföljningen av vården. Det pågår även utredningar som syftar till att förebygga och förhindra kriminalitet bland barn och unga. Därtill pågår samsjuklighetsutredningen som kan komma att få stor påverkan på framför allt missbruksvården beroende på hur långtgående lagändringar blir.

Ärendeflöde, arbetsmiljö och ekonomi

Ärendeflödet till socialnämndens verksamheter ligger på fortsatt höga nivåer. Inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården var inflödet av ärenden något lägre 2024 än under föregående år, men komplexitet och omfattande vårdbehov i många ärenden medförde att nämndens vårdkostnader ökade. Vuxen missbruksvård hanterade fler klienter 2024 jämfört med föregående år och flertalet klienter hade omfattande vårdbehov till följd av samsjuklighet. Antalet LVM-beslut ökade kraftigt under andra halvåret 2024, vilket ökade nämndens kostnader.

Inflödet av ärenden och ökade vårdkostnader har inneburit en direkt påverkan på såväl ekonomi som arbetsmiljö. Nämnden fortsätter att arbeta för en rimlig arbetsbelastning

och god arbetsmiljö inom alla verksamheter. För att möta ökade kostnader fortsätter nämnden att genomföra anpassningar av verksamheter och arbets sätt i syfte att nå budget i balans och en långsiktig hållbar ekonomi. Inom ramen för detta arbetar även nämnden med att stärka och utveckla uppföljningen av avtal med externa leverantörer.

Trygghetsskapande insatser

Att delta i kommunens trygghetsskapande insatser är en viktig del av socialnämndens grunduppdrag och något som socialnämndens verksamheter arbetar med varje dag. Som ett led i arbetet fortsätter nämnden att utveckla stöd och insatser till barn och unga som är i eller riskerar att dras in i kriminella miljöer. Nämnden samverkar även med polisen inom ramen för BoB (barn och unga i organiserad brottslighet) och kommer att utveckla samverkan mellan förskola och socialtjänst när det gäller tidigt förebyggande arbete.

Nämnden har även fått riktade medel i Mål och budget 2025–2027 för att utöka det uppsökande arbetet mot hemlösa med beroendeproblematik.

Välfärdsbrott och annan otillåten påverkan

I likhet med övriga kommunkoncernen växlar socialnämnden upp arbetet med att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbrott och annan otillåten eller otillbörlig påverkan på nämndens medarbetare och verksamheter. Arbetet omfattar bland annat att stärka och utveckla uppföljningen av avtal med externa leverantörer men även kontroller som görs i samband med rekrytering och anställning. Nämnden kommer även att utveckla arbetet med att förebygga och hantera hot och våld och annan otillåten påverkan mot medarbetare och förtroendevalda.

Nämndens fortsätter även att arbeta integrationsfrämjande i syfte att öka förståelsen för socialtjänstens uppdrag och motverka desinformation. Den felaktiga information om hur socialtjänsten arbetar, inte minst när det gäller omhändertagande av barn och ungdomar, kräver fortsatta satsningar. Inom ramen för detta permanentas samhällsvägledarna och kulturtolkarna i förvaltningen. Inför nästa år planeras deras uppdrag att utvecklas och inkludera förvaltningens övriga insatser som bidrar till integration. Nämnden fortsätter även utveckla det förebyggande arbetet som riktas mot familjer. Till exempel kommer nämnden att arbeta för att samlokalisera berörda verksamheter med familjecentralerna.

Digital utveckling

Socialnämnden arbetar med att förbättra de digitala förutsättningarna inom alla verksamheter och även i relation till kommuninvånarna. Arbetet handlar bland annat om att ställa om och förbättra förutsättningarna för digital handläggning och digitala processer, vilket i sig förväntas bidra till minskad administrativ belastning så att tid och resurser frigörs till kärnverksamheterna. Nämnden arbetar även med att utveckla möjligheterna till säker digital kommunikation såväl inom förvaltningen som vid externa kontakter och att möjliggöra e-tjänster för brukare. Omställningsarbetet behöver fortsätta att prioriteras för att möta kommuninvånarnas förväntningar och behov av stöd och för att klara grunduppdraget framöver.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan och budget beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2025–2027. Socialförvaltningen ansvarar för att omsätta planen i praktisk handling.

Nämnden följer upp verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsboks slutet per augusti och årsboks slutet. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2024–2026 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Nämndens grunduppdrag

Målsättningen med socialnämndens arbete är ge människor stöd att utveckla sina resurser för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Genom att ta tillvara individens och dess nätverks egna resurser och se till andra instansers ansvar innan insats sätts in, får individen sina behov hållbart tillgodosedda.

Nämndmål: Nämnden ska ha en budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi

För att möta invånarnas behov av stöd och ha en budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi, fortsätter nämnden att med bibehållen kvalitet genomföra anpassningar av verksamheter och arbetsätt samt utveckla avtalsuppföljningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Med bibehållen kvalitet fortsätta arbetet med att minska vårddygnen utanför eget hem inom barn- och ungdomsvården till förmån för fler hemmaplanslösningar.		Behovet av vårddygn utanför eget hem minskar inom barn- och ungdomsvården utan att barn och ungdomar i behov av stöd riskerar att fara illa.
Med bibehållen kvalitet fortsätta arbetet med att minska vårddygnen utanför eget hem inom vuxen missbruks- och övrig vuxenvård till förmån för fler hemmaplanslösningar och genom förbättrade vårdkedjor.		Vårdkedjan inom missbruks- och övrig vuxenvård förbättras och behovet av vård utanför eget hem minskar utan att vuxna i behov av stöd riskerar att fara illa.
Genomföra åtgärder inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården för att minska behoven av inhyrd personal och öka den ordinarie bemanningen och kvaliteten.		Behoven av inhyrd personal och personalomsättning minskar samtidigt som arbetsmiljö och kvalitet förbättras inom den myndighetsutövande barn- och ungdomsvården.
Stärka och utveckla uppföljningen av avtal med externa leverantörer.		Säkerställer att nämndens avtal är kostnadseffektiva och minskar risken för felaktiga utbetalningar.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till nämndmål: Nämnden ska ha en budget i balans och en långsiktigt hållbar ekonomi.

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

För att klara av välfärdsuppdraget behöver kommunens alla nämnder och bolag säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Socialnämnden bidrar i arbetet genom effektiva stödprocesser inom förvaltningen och att de gemensamma stödfunktionerna bidrar till att frigöra resurser till nämndens kärnverksamheter.

I arbetet ingår att fortsätta utveckla och förbättra nämndens digitala förutsättningar som beskrivs under uppdrag 2. Genom att digitalisera processer och arbetsätt är förhoppningen till exempel att minska administrativ arbetstid så att medarbetarnas kompetens frigörs för kvalificerade uppgifter och socialt arbete.

Den nya socialtjänstlagen medför ökade dokumentationskrav och nämndens verksamheter behöver arbeta för att säkerställa att de är rustade för det när lagen träder i kraft.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta utvecklandet av stödprocesser och förvaltningsgemensamma stödfunktioner.		Resurser frigörs till nämndens kärnverksamheter.
Säkerställ att nämndens verksamheter är rustade för att klara de ökade dokumentationskrav som följer av nya socialtjänstlagen.		Nämndens verksamheter är rustade inför ökade dokumentationskrav som följer av nya socialtjänstlagen.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till uppdrag 1: Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen och skapa förutsättningar för en effektiv verksamhet.

Uppdrag 2. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Socialnämnden fortsätter att utveckla och förbättra digitala arbetsätt inom alla verksamheter och även i relation till kommuninvånare och samverkanspartner. I arbetet ingår att säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla digitala verktyg och automatiserade processer i kärnverksamheterna.		Ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.
Fortsätta arbetet med att förbereda och implementera e-tjänster för brukare.	Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.
Fortsätta arbetet med att förbereda och implementera digitala tjänster för säker digital kommunikation.	Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till uppdrag 2: Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 3. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen.

Kompetensförsörjning bidrar till att nämndens grunduppdrag utförs adekvat och rättssäkert och utgör en förutsättning för justering av personalresurser i förhållande till uppdragets omfång. Att rekrytera och behålla erfarna socionomer är en utmaning inom hela förvaltningen och i synnerhet inom avdelningen barn och ungdom myndighet. Satsningen på kompetens- och befogenhetstrappor är ett led i målet att stärka kompetensförsörjning och säkerställa en robust bemanning. Arbetet omfattar även de åtgärder och det arbete som beskrivs under uppdrag 1 och 2.

Nämnden kommer även att fortsätta arbeta hälsofrämjande för att förvaltningens medarbetare ska ha en god arbetsmiljö med hållbar arbetsbelastning och tid för återhämtning.

Nämndmål: Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan

chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla arbetet med kompetens- och befogenhetstrappor.		Kompetensförsörjningen och arbetsmiljön stärks.
Genomföra åtgärder för att säkerställa en robust grundbemanning.		Kompetensförsörjningen och arbetsmiljön stärks.
Fortsätt arbetet med hälsofrämjande åtgärder, i samråd med fackliga organisationer och skyddsombud, för att säkerställa arbetsmiljön för förvaltningens medarbetare genom en hållbar arbetsbelastning och återhämtning.		Säkerställer att medarbetarna på socialförvaltningen har inflytande över sin arbetssituation och en god och hållbar arbetsmiljö.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till uppdrag 3: Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

7. Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Socialnämnden deltar i omställningen och samverkar med andra berörda nämnder och Region Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla samverkan med berörda nämnder för att tillsammans stärka kommunens del i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande effektiv och nära vård 2030.	Verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) 2024–2026	Effektiv och nära vård i samverkan.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till uppdrag 7: Åstadkomma en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Indikatorer

Indikator	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad* och avslutad).	-		Öka		Egen

Tabell 6. Nämndens indikatorer till fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Nämndens grunduppdrag

Socialnämnden arbetar för att ge stöd till människor med olika vårdbehov. En stor del av behoven tillgodoses genom insatser som tillhandahålls av externa leverantörer. Nämnden är således i hög grad beroende av goda kontakter med näringslivet och arbetar för att alltid vara professionell och ge ett gott bemötande vid kontakten med leverantörer. Det gäller såväl när det rör sig om mindre direktupphandlingar som vid omfattande ramavtalsupphandlingar.

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Nämndens kontakter med företag sker framför allt i samband med upphandlingar av insatser till nämndens brukare och är en del av nämndens grunduppdrag. Nämnden arbetar löpande med att utveckla och förbättra upphandlingsprocesserna och andra sammanhang där kontakt med externa leverantörer äger rum. Arbetet sker bland annat i samband med nya upphandlingar och i samband med nämndens systematiska uppföljning av ramavtal. Nämnden kommer även att fortsätta arbetet med utvecklingen av branschråd och annan samverkan med externa leverantörer. Inom ramen för detta kommer nämnden att samverka med kommunstyrelsen och dess näringslivsenhet.

Genom att förbättra förutsättningar för och kontakter med företag som vill göra rätt för sig och bidra till samhället, bidrar nämnden till ett välfungerande näringsliv och motverkar osund konkurrens och välfärdsbrott.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla och förbättra nämndens processer vid upphandlingar och andra kontakter med externa leverantörer.	Policy för upphandling och inköp Riktlinjer för upphandling och inköp	Upphandlingsprocesser är effektiva samtidigt som socialnämnden uppfattas som en professionell avtalspart.
	Handlingsplan för näringslivsprogram 2024–2027	Nämnden bidrar till ett välfungerande näringsliv.
Fortsätta att utveckla arbetet med branschråd och annan samverkan med externa leverantörer.	Handlingsplan för näringslivsprogram 2024–2027	Nämnden bidrar till ett välfungerande näringsliv.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till uppdrag 12: Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Genom erfarenhetsutbyten med aktörer i andra länder kan nämndens verksamheter utvecklas. Att söka och erhålla externa medel för att finansiera detta är en grundläggande förutsättning för genomförandet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att söka extern finansiering för internationella erfarenhetsutbyten.		Erfarenhetsutbyten med aktörer i andra länder.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till uppdrag 16: Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Nämndens grunduppdrag

Socialnämnden bidrar i kommunens miljö- och klimatarbete genom att säkerställa att nämndens olika verksamheter inom i första hand den egna regionen följer Uppsala kommun klimat- och miljömål. Hänsyn till miljömässiga krav tas även i samband med upphandlingar.

Uppdrag 27. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

I nämndens verksamheter handlar klimatomställningen om att prioritera åtgärder inom de områden där nämndens miljö- och klimatpåverkan är som störst i förhållande till verksamheternas möjligheter att utifrån sina förutsättningar bestämma och styra över miljöpåverkan. Det omfattar till exempel att använda hållbara transporter och säkerställa en hållbar konsumtion vad gäller ekologiska livsmedel, att bidra till minskad energianvändning samt att minska plastanvändningen. Arbetet innefattar även effekterna av nämndens digitaliseringsarbete (se till exempel uppdrag 2).

Nämnden ska även genomföra en resvaneundersökning bland förvaltningens medarbetare. Syftet är dels att ta reda på hur medarbetarna tar sig till arbetet, dels att skapa medvetenhet och motivation till klimatsmarta transportval i medarbetarnas vardag.

Tillsammans med övriga kommunkoncernen förväntas nämnden även genomföra åtgärder som bidrar till att nå ett cirkulärt Uppsala utan avfall, där prylar och material används och cirkulerar så länge som möjligt innan de kasseras. Det handlar bland annat om att säkerställa att alla kommunala verksamheter har källsorteringsmöjligheter och att bidra till att kommunen gör en förflyttning uppåt i avfallstrappan. Avfallstrappan visar hur avfall ska tas om hand och är en del av ett EU-direktiv. Trappan innehåller fem nivåer där det högsta steget visar vad som är bäst när det gäller avfall och avfallshantering och det lägsta steget vad som bör undvikas. Kommunstyrelsen samordnar arbetet med att stärka detta.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Minska nämndens miljöpåverkan, med särskilt fokus på etappmålen 2, 3, 5 och 6 i kommunens miljö- och klimatprogram.	Miljö- och klimatprogram	Etappmål 2: Fossilbränslefria transporter.
	Handlingsplan för mobilitet och trafik	Etappmål 3: Minskad energianvändning.
	Riktlinjer för upphandling och inköp	Etappmål 5: Ökad andel ekologiska livsmedel inom nämndens alla verksamheter inklusive externa leverantörer.
	Handlingsplan för Avfallsplan 2025–2027	Etappmål 6: Minskad användning av plastprodukter gjord av fossil råvara.
Genomföra en resvaneundersökning bland förvaltningens medarbetare.		Skapa medvetenhet och motivation till klimatsmarta transportval i medarbetarnas vardag.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställa källsorteringsmöjligheter i kommunala verksamheter.	Handlingsplan för Avfallsplan 2025–2027	Materialåtervinningen ökar.
Delta i det kommunövergripande arbetet med att ställa krav i relevanta upphandlingar som bidrar till en förflyttning uppåt i avfallstrappan.	Handlingsplan för Avfallsplan 2025–2027	Avfallsmängderna minskar och återanvändningen ökar.

Tabell 9. Nämndens åtgärder till uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 28. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att nämnden bidrar till att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning.

Socialnämnden fokuserar på att åtgärda risker i verksamheterna samt säkerställa nämndens beredskap att hantera sårbarheter och händelser som beror på ett förändrat klimat såsom exempelvis skyfall, översvämningar och värmeböljor med mera. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som förväntas bidra till anpassning av den byggda miljön.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomför åtgärder i samverkan med andra berörda aktörer som säkerställer att nämnden har beredskap att hantera sårbarheter och händelser som beror på ett förändrat klimat.	Miljö- och klimatprogram Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027	Nämnden har beredskap att identifiera och hantera sårbarheter och händelser som beror på ett förändrat klimat.

Tabell 10. Nämndens åtgärder till uppdrag 28: Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Indikatorer

Indikator	2023	2024	Mål	Källa
Andel (%) förnybart bränsle i kommunala fordon	82		100	Egen uppföljning

Tabell 21. Nämndens indikatorer till Uppdrag 27: Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Nämndens grunduppdrag

Att bidra till och delta i kommunens trygghetsskapande arbete är en viktig del i socialnämndens grunduppdrag och syftar bland annat till att barn, ungdomar och vuxna ska kunna växa upp och leva i en trygg miljö. Nämnden bidrar till kommunens mål om en tryggare kommun med jämlika livsvillkor inom alla delar av nämndens ansvarsområde och arbetar med såväl förebyggande som stödjande insatser riktade till enskilda individer och familjer.

Uppdrag 34. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Att delta i detta arbete är en viktig del i socialnämndens grunduppdrag och något som socialnämndens verksamheter arbetar med varje dag.

Nämnden fortsätter att utveckla samverkan med berörda parter och stöd och insatser till barn och unga som är i eller riskerar att dras in i kriminella miljöer. Den nya socialtjänstlagen innebär ökade möjligheter till tidiga förebyggande insatser. Nämnden kommer som en del i detta att utveckla samverkan mellan förskola och socialtjänst. Nämnden fortsätter även att utveckla arbetet mot våld i nära relationer.

Även arbetet med att förebygga och hantera hot och våld och annan otillåten påverkan mot medarbetare och förtroendevalda fortsätter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Samverka med polisen inom ramen för BOB (barn och unga i organiserad brottslighet) för att minska risken att unga dras in i brottsliga miljöer.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Tryggheten och säkerheten i barns och ungas sociala miljö ökar.
Utveckla arbetet med individuellt utformade insatser för att minska risken att barn och ungdomar återfaller i ny kriminalitet efter avslutad placering.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Tryggheten och säkerheten i barns och ungas sociala miljö ökar.
Fortsätta att utveckla nämndens arbete för att förebygga och hantera hot och våld och annan otillåten påverkan mot medarbetare och förtroendevalda.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete Handlingsplan mot välfärdsbrott	Nämndens verksamheter är trygga och rättssäkra.
Utveckla samverkan mellan socialtjänsten och förskolan när det gäller det tidiga, förebyggande arbetet.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Tryggheten och säkerheten i barns och ungas sociala miljö ökar.
Utveckla arbetet mot våld i nära relation, mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck i samverkan med andra berörda parter.	Program mot våld i nära relationer	Våld i nära relationer ska upptäckas, synliggöras, förebyggas och åtgärdas.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till uppdrag 34: Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 35. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Tillsammans med övriga kommunkoncernen växlar socialnämnden upp arbetet med att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbrott och annan otillåten eller otillbörlig påverkan på nämndens medarbetare och verksamheter. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige.

Nämnden kommer som ett led i detta att utveckla processerna för att upptäcka fel och oegentligheter i samband med externa köp och vid bakgrundskontroller i samband med rekrytering och anställning. I arbetet ingår även att säkerställa att förvaltningens rutiner för systematisk kontroll vid anställning och rekrytering är kända och implementerade i förvaltningen och att de används vid såväl intern som extern rekrytering.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla uppföljning och kontroll av privata utförare i syfte att motverka välfärdsbrott och osund konkurrens.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete Handlingsplan mot välfärdsbrott	Nämnden bidrar till ett väl fungerande näringsliv och motverkar välfärdsbrott och annan osund konkurrens.
Utveckla processerna för kontroll inför rekrytering och anställning.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad trygghet och rättssäkerhet för klienter, andra berörda och medarbetare.

Tabell 13. Nämndens åtgärder till uppdrag 35: Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Uppdrag 36: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

En uppväxt i områden med lägre socioekonomisk status påverkar individers hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Genom att arbeta tillsammans med övriga kommunkoncernen och andra berörda aktörer för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet ökar.

Socialnämndens arbetar för att dess verksamheter och insatser ska komma alla till godo och att skillnader i livsvillkor kompenseras samtidigt som segregation motverkas. Nämnden tillhandahåller akut stöd till människor som inte har en boendelösning och arbetar även för att motverka hemlöshet. I Mål och budget 2025–2027 har socialnämnden tilldelats medel för att utöka det uppsökande arbetet för att motverka hemlöshet. Målsättningen är att etablera kontakt med individer som lever i hemlöshet och försöka förmå dem att ta emot hjälp.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utöka nämndens uppsökande arbete för att motverka hemlöshet.	Program för bostadsförsörjningen - Bostad för alla	Hemlösheten minskar i kommunen.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till uppdrag 36: Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Uppdrag 38. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Att arbeta integrationsfrämjande är en del av kommunens och nämndens trygghetsarbete. Det ingår även i socialnämndens grunduppdrag, vilket innebär att det är något som socialnämndens verksamheter arbetar för varje dag.

Nämnden fortsätter arbetet med att motverka den desinformation som riktas mot socialtjänsten, inte minst när det gäller omhändertagande av barn och ungdomar.

Satsningen på samhällsväglare och kulturtolkar övergår i ordinarie verksamhet och kommer att fortsätta utvecklas genom ytterligare inkludering av förvaltningens övriga insatser som bidrar till integration i arbetet. Även andra åtgärder kommer att genomföras för att öka tilliten till socialtjänsten och på så sätt stärka demokratin. Det gäller till exempel det arbete nämnden gör inom ramen för uppdrag 39.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla samhällsväglarens och kulturtolkarnas uppdrag och inkludera förvaltningens övriga insatser som bidrar till integration i arbetet.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Integrationen förbättras samtidigt som tilliten till socialtjänsten ökar och demokratin stärks.
Genomföra åtgärder som bidrar till att öka tilliten till socialtjänsten och stärka demokratin.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Integrationen förbättras samtidigt som tilliten till socialtjänsten ökar och demokratin stärks.

Tabell 35. Nämndens åtgärder till uppdrag 38: Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdrag 39: Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet, men idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala. För att öka tillgängligheten till offentliga tjänster för invånarna och minska risken att barn i behov av stöd faller mellan stolarna ska samordningen och samlokaliseringen av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst stärkas.

Nämnden ska inom ramen för uppdraget arbeta för att berörda verksamheter samlokaliseras med familjecentralerna.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att berörda verksamheter inom socialförvaltningen samlokaliseras med familjecentralerna.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Integrationen förbättras samtidigt som tilliten till socialtjänsten ökar och demokratin stärks.
	Verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) 2024–2026	Tryggheten i barns och ungas sociala miljö ökar.

Tabell 164. Nämndens åtgärder till uppdrag 39: Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Uppdrag 40: Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till fritidsaktiviteter.

Barn och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid ska stärkas. Kommunen ska bidra till att fler barn och unga tar del av fritidsaktiviteter nära sina hem och att andelen som är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation ökar. Att kunna delta i fritidsaktiviteter bidrar långsiktigt till att förbättra folkhälsan men också till att förbättra välmående och att skapa sociala sammanhang för gemenskap för individen.

Socialnämnden kommer att bidra i den utredning som ska göras av ansvarsfördelningen inom kommunen om hur arbetet bäst ska organiseras för att ge mest nytta för barn och unga.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra i utredning tillsammans med andra berörda aktörer om hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Barn och ungas möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid stärks.

Tabell 17. Nämndens åtgärder till uppdrag 40: Utred hur ansvaret för barn och ungas fria tid ska organiseras inom kommunen för att öka tillgången till fritidsaktiviteter.

Uppdrag 42: Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningslivet förstärker och kompletterar den verksamhet som kommunen bedriver och bidrar till ökad delaktighet och samhällsnytta. Uppsala kommuns olika nämnder beviljar årligen stora belopp i föreningsbidrag. För att säkra en rättssäker och ändamålsenlig hantering ska en genomlysning av de olika bidrag som kommunen ger föreningslivet genomföras, och styrning och grundprinciper ses över. Behov finns av att stärka arbetet för att säkra att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Socialnämnden kommer att bidra i arbetet med att förbättra styrning och kontroll av föreningsbidrag tillsammans med andra berörda aktörer, i syfte att säkerställa att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra i arbetet med att förbättra styrning och kontroll av föreningsbidrag tillsammans med andra berörda aktörer.	Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet	Säkerställer att föreningsbidrag inte betalas ut på felaktiga grunder.

Tabell 18. Nämndens åtgärder till uppdrag 42: Förbättra styrning och kontroll av bidrag till föreningar och det fria kulturlivet.

Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Att förebygga psykisk ohälsa ingår i socialnämndens grunduppdrag. I många av nämndens verksamheter möter man människor som har komplexa behov där psykisk ohälsa är en del och nämnden har därför alltid behov av att stärka kompetens och samverkan inom området.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla samverkan mellan nämndens missbruksvård och omsorgsnämnden och regionen vid samsjuklighet.	Verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) 2024–2026	Arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa stärks.
Fortsätta att utveckla nämndens suicidpreventiva arbete.	Verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) 2024–2026	Arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa stärks.

Tabell 195. Nämndens åtgärder till Uppdrag 43. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 44: Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Socialnämnden samordnar kommunens förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, doping, tobak och spel. Uppdraget omfattar både förebyggande och uppsökande arbete i syfte att förhindra att barn, ungdomar och vuxna far illa. I grunduppdraget ingår också att ansvara för myndighetshandläggning samt tillgodose att personer får hjälp och stöd i frågor som rör alkohol och droger, missbruk och olika beroenden.

Inom ramen för uppdraget kommer socialnämnden att vara medarrangör till LUFT-konferensen (Landets utvecklingsarbete för tobakspreventivt arbete) i Uppsala år 2025. Konferensen syftar till att ge tobaksfrågan utrymme och sprida aktuell forskning, dela erfarenheter och motivera alla som arbetar tobaksförebyggande. Målet är att alla barn i framtiden ska få förbli fria från nikotinberoende.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätta att utveckla samverkan med och information till andra berörda parter inom ramen för nämndens drogförebyggande arbete för barn och unga.		Bidra till minskad droganvändning.
Arrangera LUFT-konferensen (Landets utvecklingsarbete för tobakspreventivt arbete) i Uppsala år 2025 tillsammans med andra berörda parter.		Bidra till minskad användning av tobak.

Tabell 60. Nämndens åtgärder till uppdrag 44: Insatser mot droger i skolan och barn och ungas nära miljö ska stärkas.

Uppdrag 46. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandtering och öka förmågan att hantera samhällsstörningar pågår. Detsamma gäller planeringen för att stärka det civila försvaret i kommunens verksamheter. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Socialnämnden har många verksamheter som räknas som samhällsviktiga och är en viktig part i kommunens arbete med stärkt beredskap. Inom nämnden pågår arbete i

syfte att utveckla och förbättra verksamheternas beredskap så att nämnden kan säkerställa stöd och insatser till invånarna även vid samhällsstörningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Fortsätt att utveckla nämndens krisberedskap så att nämndens verksamheter kan säkerställa stöd och insatser till brukare och kommuninvånare även vid samhällsstörningar.	Program för krisberedskap och civilt försvar Miljö- och klimatprogram	Samhällsviktig verksamhet säkerställs vid samhällsstörningar.
Fortsätt arbetet med att utveckla nämndens kontinuitetsplanering för höjd beredskap.	Program för krisberedskap och civilt försvar	Samhällsviktig verksamhet säkerställs vid samhällsstörningar.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till uppdrag 46: Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Indikatorer

Indikator	2023	2024	Mål	Jämförvärde	Källa
Anmälda brott om grov kvinnofridskränkning i kommunen, antal/100 000 inv.	11		Minska		Kolada N07402
Kvinnor					
Män					
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 inv (A2030)	132,1		Minska		Kolada N07549
Kvinnor					
Män					
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 invånare	9,4		Minska		Kolada U00915
Kvinnor					
Män					
Andel (%) som aldrig använt narkotika av elever i årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet	89		Öka		Liv och hälsa Ung
Andel brukare i åldersgruppen 16–20 år som upplever positiv förändring efter avslutad vård	-		Öka		Egen uppföljning

Tabell 82. Nämndens indikatorer till Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Budget 2025

Nämndens driftbudget

	Budget 2025	Budget 2024	Prognos 2024
Taxor och avgifter	4	4	3
Statsbidrag	57	63	57
Försäljning verksamhet	12	14	15
Övriga intäkter	16	19	16
Summa intäkter	89	100	92
Lämnade bidrag	-21	-17	-17
Köp av huvudverksamhet inom egen nämnd	-359	-325	-344
Köp av huvudverksamhet externa utförare	-326	-314	-325
Övriga kostnader	-377	-394	-385
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-1 083	-1 050	-1 072
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
Summa nettokostnader	-994	-950	-980
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet	5	5	5
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	235	234	234
Barn- och ungdomsvård	728	685	685
Familjerätt och familjerådgivning	24	24	24
Flyktingmottagande	2	2	2
Summa kommunbidrag	994	950	950
Resultat	0	0	-30

Tabell 9. Nämndens driftbudget.

Nämndens investeringar

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Pågående					
Nya objekt	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Tabell 10. Nämndens investeringar.

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till socialnämnden.

Handlingsplan för Avfallsplan 2025–2027

Handlingsplan för mobilitet och trafik

Handlingsplan mot välfärdsbrott

Miljö- och klimatprogram

Mål och budget 2025 med plan för 2026–2027

Policy för upphandling och inköp

Program för bostadsförsörjningen (Bostad för alla)

Program för krisberedskap och civilt försvar

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete

Program mot våld i nära relationer

Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet

Riktlinjer för upphandling och inköp

Verksamhetsplan Hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) 2024–2026

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Uppföljningsplanen är ett övergripande dokument som sammanhållet beskriver uppföljningen av nämndens ansvarsområden. Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden. För att nämnden ska kunna följa om de mål som beslutats kommer att uppnås måste det återkommande finnas en uppföljning av resultat i verksamheten. Uppföljningen utgår från förhållningssätten att nyttan av uppföljningen ska överträffa kostnaden för den, att den ska utgå från tillförlitliga och dokumenterade källor, samt att uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan utförare. En viktig aspekt för nämnden är att ta tillvara brukarnas synpunkter på verksamheten.

Nämndens uppföljning

Uppföljning av verksamhetsplan

Nämnden följer upp verksamhetsplanen vid tre tillfällen under året. Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål, samt nämndens grunduppdrag. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer. Vid behov vidtar nämnden åtgärder för att uppnå önskat resultat. Nämnden följer månadsvis upp volymer och ekonomi kopplat till olika insatser och tar del av redovisningar för olika delar av verksamheten löpande under året.

Uppföljning av ekonomi

Nämnden följer upp det ekonomiska resultatet kontinuerligt under året och redovisar ett månadsbokslut. Det innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni och juli) jämför det ackumulerade resultatet med en periodiserad budget. En helårsprognos fastställs vid delårsbokslut i mars och augusti, vid övriga månadsbokslut ges en indikation på avvikelse till helårsprognosen. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska utveckling. Nämndens verksamheter jämförs också med jämförbara kommuner. En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på lägst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat vidtar nämnden lämpliga åtgärder.

Interkontrollplan

Nämnden upprättar årligen en internkontrollplan för att ge stöd i styrningen av verksamheten och för att vara ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Internkontrollplanen fastställs av socialnämnden men tas fram i samarbete mellan förvaltning och nämnd. Planen ska försäkra att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt, att den finansiella rapporteringen och informationen i verksamheten är tillförlitlig och att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, policyer och riktlinjer. Internkontrollplanen beskriver även vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i den riskanalys som förvaltningen tillsammans med nämnden gjort inför framtagande av internkontrollplan och verksamhetsplan. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod.

Genomförd internkontroll redovisas för nämnden i samband med delårsrapport och en sammanställning över genomförda kontroller redovisas till nämnden i samband med verksamhetsbokslut. Resultaten av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Kvalitetsberättelse

Nämnden får genom den årliga kvalitetsberättelsen en samlad bild av hur socialförvaltningen arbetat med att utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten under året som gått, vidtagna åtgärder och uppnådda resultat. Här anges vilket fokus som förvaltningen haft i kvalitetsarbetet under det senaste året och vilka områden som identifieras som prioriterade för kommande år. Kvalitetsberättelsen redovisas för nämnden i samband med verksamhetsbokslutet.

Uppföljning av privata utförare

Nämnden antar årligen en plan för kontroll och uppföljning av privata utförare som syftar till att tillgodose uppföljning och insyn i den verksamhet som via avtal lämnats över till privata utförare. Avtalens utformning är till stor del styrande för vilken uppföljning och kontroll som är möjlig och därför är det viktigt att systematiskt följa upp avtalen och de krav som ställs i dessa. Uppföljningen kan därför också förbättra det strategiska avtalsarbetet genom att leda till att de krav som ställs i avtalen verkligen är relevanta och i möjligast mån uppföljningsbara. Uppföljning av privata utförare görs på olika sätt löpande under året samt att ett urval av ramavtal och/eller leverantörer för särskild uppföljning görs utifrån en riskbedömning. Planen för kontroll och uppföljning av privata utförare 2025 kommer att presenteras i ett separat ärende.

Uppföljning av egen regi

Den 1 juli 2024 trädde en lagändring i kraft som innebär att nämnden ska kontrollera och följa upp verksamhet som bedrivs i egen regi på samma sätt som gäller för privata utförare. Syftet är att det för sådan verksamhet ska råda likvärdiga villkor för privata utförare och kommuner och regioner så långt det är möjligt. Under 2025 kommer nämnden med anledning av detta att utveckla kontroll och uppföljning av egenregin.

Uppföljning på individnivå

De insatser som ges inom socialnämndens ansvarsområde ska vara av god kvalitet och för att säkerställa detta följs insatserna upp regelbundet. Uppföljningen fokuserar på om behovet hos den enskilde är tillgodosett, vilken effekt stödet har fått för den enskilde och hur den enskilde upplever insatsen. Tidpunkten för uppföljningen och hur den ska genomföras bestäms med utgångspunkt i hur situationen ser ut för individen, vilken insats det gäller och vilka mål som ska uppnås. Uppföljningen på individnivå genomförs av den myndighetsutövande socialtjänsten.

Avtalssamverkan med andra kommuner

Nämnden samverkar med andra kommuner i länet rörande socialjour och insatserna Team Maria och IKB. Samverkan mellan kommunerna följs upp genom socialchefs nätverken. Samverkansavtalet med Tierp rörande känsliga ärenden följs upp i dialog med Tierps kommun.